Σπουτζούρα

ΕΤΟΣ Β' ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 86

Ἐκδόται: Ἑταιρία «Κ. Ν. Παπαδόπουλος καὶ Σία»

Οἰκονομικὸς Διευθυντής:
Κ. Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντὴς Συντάξεως:
ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

Γραφεῖα: Σανταρόζα 5. Ἀθῆναι

Τηλέφωνον 29.067

Συνδρομαὶ:
Ἐτησία ἐσωτ. Δρ. 250. Ἐξάμ. 125
Ἔτησ. ἐξωτ. Λ.Α. 1.10. Ἀμερ. Δ. 6
Ὑπεύθυνος Συντάξεως: Ἀπ. Ν. Μαγγανάρης

Καλλ. συνεργάτης: Κ. Παπαδόπουλος
Πρόλογ. Τυπογραφεῖον: Κ. Τούντας

Κυριακὴ 28 Ἰανουαρίου 1940

Ἀπόκριες ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ!

Κάποιος ἐφωμετιτὴς συνάδελφος, ὁ κ. Μαυρεπής, ἔχει ἐκδόσει τὸν ὀλιγόδορμο τὴς Ποιήσεως!... Εἶν' ἕνα μικρὸ λεξικὸ ποὺ περιέχει... ὁμοιοκαταληξίες!

Ὅποιος θέλει νὰ γίνῃ Παλαμᾶς ἢ Μαλακάσης, ἀνοίγει τὸν ὁδηγὸ τοῦ κ. Μαυρεπῆ καὶ αὐθωρεὶ σκαρωνεῖ ποίημα!... Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ὁδηγοῦ ἔχει λάβει στὴς ὁμοιοκαταληξίες, π. χ. ἀναφέρει τὸ «ἐλάφω» ὡς ὁμοιοκαταληξίαν... τοῦ «ἐγὼ φεύγω, ἀλλ' αὐτὸ ἐπὶ τέλους δὲν πάει!» ἢ ἀκόμη τὸ «κοινὸν καὶ δεκτὸν» ποιητεῖ, ἰδίως μάλιστα στιχουργοὶ τὴς ἐπιθεωρησιακῶν ταγκό! Τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι ὁ κ. Μαυρεπῆς θὰ δημιουργήσῃ ὁδηγοὺς ἐκεῖ ποιητικῆς παραγωγῆν. Π. χ. ἀγαπᾶ ἕνας μίσον τὸν λένε «Μπεμπέκα». Θ' ἀνοίξῃ τὴ σχετικὴ σελίδα, θὰ διαβάσῃ τὶς μέρες καὶ θὰ συγγράφῃ ἡμέσως τὸ ἑξῆς ἀριστουργημα:

«Ἄχ, Μπεμπέκα, ἀγ! Μπεμπέκα,
εἶσ' ἡ πιὸ ὄμορφη γυναίκα,
κάνεις βὲ ἐνὸ γρὶ ἔσκα,
εἶσαι ὑψηλὴ σὰν σπέκα,
ἀγ! γιὰ σὲ θὰ πάω στὴ Μέκκα,
μὰ μὴν εἶσαι πιὰ ζωζέκα
κι' ἀξία νόσβῆς, Μπεμπέκα,
στὴ γωνιὰ Ἔσουν Λέκκα!»

Ἂν πάλι θέλῃ νὰ τὴς ἐκφράσῃ τὸν ἔρωτά τον, θὰ διαλέξῃ σωστὰ τὴ λέξι «ἔσουκη, ὁπόταν θὰ γράψῃ»

«Πάμε, ὁλὸς μαζί, σ' ἕνα μέρος
κάτωθεν ἑνὸς ἀστέρος
νὰ σοῦ πῶ ἰδιαιτέρως
γ' εἰν' ἡ Ἔσκα!»

"Ας! ν' ἔσι θὰ γίνω γέρος
ἐὰν ἄλλος καβαλλίρος
τοῦ τὴ λόγια τοῦ ἔερος
τὸ κεφάλι ἢ τὸ θέρος!

Μπορεῖ ὡστόσο νὰ διαλέξῃ τὴ λέξι κάγκαθα καὶ νὰ στιχουργήσῃ ὡς ἑξῆς:

«Πᾶς μὲ σκάει ἡ Ἀγάπη
ὅπου μοιάζει μὲ χαράπι
θὰ πνίγω μ' ἕνα τουφάπι
ἢ θὰ πιὸ κινίνου χάπι
ἐὰν θὰ ὄρῃς ἄλλον ἀγάπη
ἢ Μαμὲ» ἢ καὶ ἀράπη
νὰ τὸν κλείσῃς στὸ ἀτουλάπι»!

Θὰ πῆτε, αὐτὰ θὰ εἶνε καλύτερα... ἀπὸ μερικὰ τὴς «νέας ποιήσεως» καὶ ἐκείνας θὰ ἔσι πρὶν ἀπὸ τὴς ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ κ. Ἐγγονοπούλου. Συμφωνεῖ! ΕΥ.—

Α.ΣΚΟΥΤΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μαλακὴ Ἱστορίας καὶ Θρύλου

ΟΡΦΕΥΣ

Ἐρχόμενος μὲ τοὺς τόνους τὴς λύρας τὸν τοὺς ἀκτανοὺς τὸν εὐγενικὸν αἰσθήματον ποὺ πλημμυρίζουν τὴν καρδιὰ τοῦ, τὸ εὐγενικὸ βασιλόπουλο τὴς Θράκης, ὁ ἔμορφος γυιὸς τοῦ Οἰάγρου καὶ τὴς μούσας Καλλιόπης, ὁ αὐθύκρυτος Ὀρφεύς, ἀναταράσσει τὶς ψυχὲς καὶ γοητεύει τὶς καρδιὲς ποὺ τρέχουνε νὰ σωριάσουνε στὰ πόδια του τὴ λατρεία τους.

Ποία θεϊκὴ ἁρμονία ξεπηδᾶει ἀπὸ τὴν λύρα του καὶ ποιὰ εἶν' ἡ ἐπίδρασίς τὴς στοὺς ἀνθρώπους καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμα τὴν φύσιν! Τὰ ἀγρια ζῶα ἡγαίνουν ἀπὸ τὰ καταφυγιά τους καὶ πηγαίνουνε νὰ τοποθετήσουνε στὰ πόδια τοῦ τὰ δένδρα κι' οἱ βράχοι μετακινιοῦνται νὰ πάνε νὰ τὸν ἀκούσουνε. Ὅταν συνόδευε τοὺς Ἀργοναύτες στὴν ἐκστρατεία τους, τὸ σκάφος τὴς Ἀργοῦς, ὑπὸ τοὺς ἤχους τὴς λύρας του, γλυστρούσε ἀθόρυβα στὴν θάλασσα τοῦ γαλάνιου Πόντου καὶ τὰ πέτρες, οἱ τεράστιες πέτρες, ἐκινοῦντο κι' ἔλιωναν μὲ τὴν ἀνάσα τοῦ τὴν τὴν καρδιὰ τοῦ πολεμοφόβου Ἄρη, σταματήσανε καὶ ἔγιναν ἕνα μὲ τὸν πλεόν· ὁ τρομερὸς δράκος τὴς Κολχίδος, ποὺ φύλαγε τὸ χρυσόμαλλο δέρας, ὑπερκόσμια ἀνάκρουσις τὴς λύρας τοῦ, κυριεύθηκε ἀπὸ ἀνεξήγητον ἀνησυχία. Ὁ Ὀρφεὺς ἦταν ὁ μαγευτὴς τοῦ ὑδρόστης, ὁ θεῖος ὑμνητὴς τὴς ἀγάπης.

Ἡ φωνὴ τοῦ ἡ πλημμυρισμένη ἀπὸ τὸ ἐνθουσιασμὸ τὴς, ἀναλογιστὸς παντοῦ τὴν ἀξιοθαυμαστὴ τὴς καὶ ὁ ἀθάνατος τραγουδιστὴς, ἕναν θεὸν πιστεύε μεγαλυτέρον τὸν Ἥλιον. Ζυπνοῦσε στὴ μέση τὴς νύχτας, ἐσκαρφάλωνε στὶς πλαγιὲς τοῦ Ὀλύμπου, ἔφθανε στὴν κορυφὴ τὴν νὰ φτάσῃ ἡ αὐγὴ κι ἐκεῖ, μὲ τὸ ἔλεμμα πρὸς τὴν ἀνατολὴ, περίμενε νὰ χαιρετήσῃ τὴν ἐμφανισι τοῦ λαμπροῦ θεοῦ τὴς ἡμέρας. Ἀπ' ἐκεῖνο τὸν τὸ προσκύνημα γυρίζοντας τὰ κάποιο πρωί, συνήντησε μέσα στὸ δάσος τὴν Εὐρυδίκη μ' ὅλλες παρθένες, καὶ, γοητευμένος ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τὴς, γύφεψε τὸ κορυὶ τὴς καὶ τὴν ἀγάπη τὴς.

Στὰ λόγια ἑνὸς ἀνθρώπου πεσκαστε τὶς πέτρες νὰ ζωντανεύουνε καὶ νὰ μαλακώνουνε τὰ σίμοχαρὴ ἐνστικτα τῶν θηρίων, ποιὰ ἐκαλοσθῆτη καρδιὰ θὰ μπορούσε νὰ ἀδιαφορήσῃ; Ἄκουσε τὸ τραγοῦδι καὶ τὰ λόγια τοῦ νέου καὶ ἀφήκαν τὴν φωτὴ εἴδε τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ, ζήτησε νὰ πεδάνῃ στὸ κουφάρι τὴς φωνὴς καὶ τὴς λύρας του.

Καὶ μέσα σ' ἐκεῖνη τὴν ἁρμονία τῶν αἰσθημάτων ἀδειάζοντας ὁ Ὀρφεὺς τοὺς θησαυροὺς τὴς ἐμπνεύσεώς του, ἔπλαθε τοὺς μαγευτικοὺς πύργους μὲ τὰ λουλούδια τοῦ ἔρωτα καὶ, ἀνεδασμένος μαζί μὲ τὴν ἀγαπημένη του στὰ ἀτερά τὴν αἰθέρου, πετοῦσε ἀνὰ τὸ ἀπειραν γεμίζοντας τὸ χάος μὲ τὸ μεγαλεῖο τὴς ἀγάπης τοῦ.

Ἡ δόξα τοῦ Ὀρφέως εἶχε προσπεράσει τὰ Θρακικὰ ὅρια κι' ἀπ' ὅλου τοῦ κόσμου τὰ μακρυνὰ πέρατα πηγαίνανε ν' ἀκούσουνε τὴν λύραν καὶ τὰ γοητεύτικουνε μπροστὰ στὴν ὀμορφιὰ τοῦ θρυλικοῦ ἐύγους, εὐλαδικοὶ προσκυνηταὶ ποὺ ταθοῦσανε νὰ μυηθοῦνε στὰ μυστήρια τὴς θείας του τέχνης.

Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν κι' ὁ Ἀριστέας, ποὺ λεγόταν γυιὸς τὴς νύφης Κυρήνης. Καὶ τόσο μαγεύθηκε ἀπ' τὴν ὀμορφιὰ τὴς Εὐρυδίκης, ὥστε τὴν ἐρωτεῦβη τρελλὰ καὶ ἐπιφέλουμενος τὴς περιστάσεως ποὺ ὁ Ὀρφεὺς Ἐλείπε, προσπαθῆσε νὰ τὴς ἐπιδοῦλη τὴν ἀγάπη του.

Γιὰ ν' ἀπόφυγ τὴν ἀναιδῆ ἐρωτευμένο,

Ὀρφεὺς καὶ Εὐρυδίκη (Σκίτσο Κ. Παπαδοπούλου).

ή Εὐρώπη, πλανώτανε στὶς χλοερὲς κοιλάδες τῆς Θράκης μὲ κοπαδιὰ πολλῶν ὑψωμένα, ἄπαν κάποτε τὴν ἐδάγκωσε σ' ἕνα πόδι φαρμακερὸ φίδι κ' ἔγυισε σπίτι της, τὸ ἴδιο δράδυ πούφθασε·-κ' ὁ ἀγαπημένος της.

Ξεφαλίζοντας λόγια λατρείας μέσα στὸν ἀδάσταχτο πόνο της ἡ Εὐρώδίκη, ἱκετεύει τὸν δασιλιὰ τῆς καρδιᾶς της νὰ φάλλη τὸ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης του κ' ἐκείνος, κατέζωσε τὴν πλεκτὴ της μ' ὁλόθερμα δακρυα, ἀγωνιζόταν νὰ νικήσῃ μὲ τὴν λύρα τὸ δηλητήριο.

"Ἐδοσαν οἱ παλμοὶ τῆς καρδιᾶς του στὴν Εὐρώδίκη τὴ δύναμι ν' ἀντισταθῆ καὶ νὰ νικήσῃ τὸν θάνατον; Μπόρεσε τάχα, νὰ τῆς ἐμπνεύσῃ τὴν ζωὴ; Ἡ ἀγάπη τὸν ἔκανε τὴν δυναμι ἐνὸς ἔρωτος ποὺ ἔνιχε δρᾶ;

Ὁ θρυλὸς, ποιητικώτερος ἀκόμη, θέλησε νὰ δεδαιώσῃ, ὅτι ἡ Εὐρώδίκη πεθάνει, κ' ὁ ἀδάστακτος ἔρωτας ἀνέστησε.

Νεκρὴ ἡ ἀγάπη του! Νεκρὴ ἡ ψυχὴ του! Ξετραλλαμένος ἀπὸ ἀδάστακτο πόνο ὁ Ὀρφεὺς, γυρίζε ἀπαρηγόρητος στὰ δουνὰ κ' ἐπαπόφασε νὰ πάῃ στὸν ἥλιο τοῦ μέσα στοὺς μεθυστικοὺς ἤχους τῆς λύρας του. Τὸ τραγοῦδι μαλακώνει χαϊρτημένα τὴς καρδιάς, ἀλλὰ δὲν σδύνει τὸν πόνον του.

Ἀντηχοῦνε οἱ δράχοι τοῦ Θρακικοῦ δουνοῦ ἀπ' τοὺς στεναγμοὺς του, θρηνῶντας μαζὶ τὴν ἀπελπισία του, φιλοῦζίζουν οἱ φυλλοσείες τῆς ἀγκαλιᾶς τους, κ' οἱ ἀγαπημένες θεὲς του ὁ Ἥλιος, κάτασα προσταθεῖ νὰ μεταδόσῃ στὴν παγωμένη ψυχὴ του τὴ καρδιὰ τῆς ἐλπίδας. Ἡ ὀδυνη τοῦ παντοτινοῦ χωρισμοῦ αὐλακώνει τὴν ὑπαρξί του, ἡ ἀπελπισία τὸν λυγίζει καὶ τὸν σπρώχνει στὴν ἐκμηδένισι.

Δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς ἐκείνην κ' ἔνα μονόχα τοῦ μένει· νὰ κατεδῆ στὸν "Ἀδη.

Ἐκεῖ κάτω, στὸ Ταίναρον, ἔχαινε τὸ ἐρικτὸ στόμιο του, κ' ὁ πονεμένος ἐραστής, ἀφηφώντας τὰ δάραδρα μπτῆκε κ' ἐφδασε στὴν ἀπόλυτη σκοτεινὴ τῆς Ἀιδοῦ, τοῦ πατεμμοῦ ποὺ τρεμοῦζε τὸν τόπο ὅπου κατοικοῦσε ὁ θάνατος.

Μπροστά του δρισκόταν σκελετοὶ ποὺ ἐρουμόσαν, ἀπὸ τὴν ἀπελπισία στὰ ὑλοδες ἔδαφος. Παρακάτω σκιές, ποὺ δὲν ἤξανε πλέον μήτε αὐθρώτινες, μήτε ψυχές, ἐκουνιόντο δὲ κ' ἐκεῖ σὰν ἀραχνοφόφατα ὑφάσματα ποὺ δεν -στεκόταν καὶ τόσο δρθιε.

Ἀποτρόπταια φάσματα οἱ Ἐρινύνες κ' οἱ Κῆρες, γαυγίζανε γύρα του κ' ἐ τρομερὲς χλλοκαστῶνες, κ' ἀπὸ τὰ τρία κεφάλια, ὁ πιστὸς τῶν πεθαμένων φουρός, ἔπτυε τὰ δόντια του ἀφήνοντας μυκηθμοὺς.

"Ἀρχισε ὁ Ὀρφεὺς νὰ παίζῃ τὴ λύρα του καὶ τὰ σκοτάδι τοῦ θανάτου ἔνιωσε θεϊκὴ ἁρμονία. Πρῶτη φορὰ ἀντήχησε στὸν τόπον τὸν θρῆνον μιὰ τέτοια συγκλονιστικὴ μελωδία. Ἔνιωσε ἡ ἀγάπη τὸν Θεοῦ Ἀιδοῦ τοῦ Πλούτωνος, ἐσυστόνιο παράξενα τὰ ἐξῆ σαγόνια τοῦ Κέρδερου· τὰ δαιμόνια τοῦ "Ἀδη συμμαζεύθηκανε στὶς χαρμάδες τῶν κατάμαυρων τοίχων, ὑπὸ τὴν μαγευτικὴ ἐξουσία τῶν στεναγμῶν τῆς ἀθάνατης λύρας κ' ἡ Περσεφόνη, ἡ γυναῖκα τοῦ δασιλιᾶ τῶν σκιῶν, ἔτρεξε κ' αὐτή, παραμελῶνταν ἀπὸ τὴ γοητεία τοῦ τραγοῦδιοῦ ἀπὸ τὴν ἀγωνία ἐπόπτη τῶν μεγάρων της, ποὺ ἐνέπνεαν καὶ σπίθα 16ιάς τὸν τόπο.

—Θρῆνε! τοῦ εἶπε. Τί γυρεύεις στὰ ζοφερὰ μου δασίλεια; Δὲν ἔρρεις λοιπόν, πὼς ἔπρεπε πρὶν νὰ δγάλῃς τὸν σαρκὸν σου τὸ ἄθλιο ράκος στὴς ζωῆς τὸ κατόφλι;

Ξανάπαιξε πρῶτα τὴ λύρα του ἁρμονικώτερα ὁ ἐρωτευμένος ποὺ τόλμησε νὰ φδάσῃ ἕως τὸν "Ἀδη, κ' ἀπήντησε δοτερα:

—Ὦ, ἀθάνατοι ἀρχοντες τοῦ καταχθόνιου κόσμου, ἄπαν μᾶς γεννᾶμε ἡ ἀδυσώπητη Μοῖρα! Δὲν κατέδηκα δῶ, μήτε γιὰ νὰ περιεγραφθῶ τὶς τρομερὲς ἐκτάσεις τοῦ σκοτεινοῦ δασιλείου σας ἡ νὰ δαμάσω τοὺς "Ἀδου σας τὸ φοικαλέο τέρατα. Λιώνει τὴν ψυχή μου ἕνας πόνος ἀδάστακτος.-Ἕνα ὀνειρο εἶχα μορφὴ ἐπίγειο ἕνα ὄνειρο τοῦ πόρε μορφὴ σπίτι ἀ-πέρθεη χρυσὴ τῆς περικαλλοῦς Εὐρώδικης μου·-καὶ σεις μορφὴ τ' ἀρπάχατε ἀνηλεεῖς κ' σαυγκιντοι βασιλεῖς τῆς ἀναισθησίας, ὁ πόνος εἶσαστε. Ἡ ἀγάπη μου γέννησε τὸ σκοτάδι, ἔχασε τὸ δηλητήριο τοῦ θανάτου στὸ ὡραῖο κορμί της καὶ τὴν ἔφερε δῶ, στὴν πιὸ θαλεφὴ ἐποχὴ τῆς ζωῆς της. Προσπάθησα ὑπερδάσταχτα νὰ ὑπομείνω μὲ ἀθάρρος τὴν ἀνίκητον πόνο, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα. Ὁ ἔρωτας νίκησε τὴν ἐπίμονή μου: Ἐσδυσα σὲ σδύνον ἀπὸ ἤχω σὲ ἤχω οἱ πενθεμοὶ πόνοι τῆς λύρας μου. Δὲν ἔφερε ἡ ἀγάπη μου τὴν δὲν νοιώθετε τὴν ἀπέραντη κυριαρχία ποὺ ἔχει στὸν κόσμο τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ζωῆς...-Ἀλλὰ τί λέω; Μήπως καὶ σᾶς δὲν σᾶς ἔνοσα ὁ θεὸς αὐτὸς ὁ πρῶτος ἀνθρωπος, ἀσο εἶνε μικρός, κ' ἡ ἀρπαγή σου, θεά, ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς Δήμητρας, δὲν εἶχε αἴτιον τὸν "Ἔρωτα, Σ' αὐτὸν λοιπόν, σᾶς ἀρκίζω· τοῦ "Ἀδη τὸν ἀφεντικὸ ἀπελπισδές. Δόστε μου πίσω τὴν Εὐρώδικη μου! Ξανάδοστε καὶ πάλι τῆς ζωῆς της τὸ νῆμα ποὺ τόσο ἀναλγητα κόψατε! Σᾶς μιλᾶει μὲ τὸ στόμα μου ὁ ἀνθρωπος ποὺ σᾶς μιλᾶει μὲ τὰ χείλη μου ἡ θαυματουργὴ ποίησι, σᾶς ἱκετεύει: μὲ τὴς λύρας μου τοὺς στεναγμοὺς ἡ μουσικὴ μὲ τὴ γοητεία τῆς. Δόστε μου τὴν ἀγάπη μου! Ἡ σκοτεινὰ σας μέγαρα εἶνε ἡ τελευταία κατοικία ὅλων μας· κ' ἂν τυχὸν ἀργήσουμε, ποτὲ δὲν θὰ κατορθοσουμε νὰ τ' ἀποφύγουμε. Ἀοστόπα θὰ χάσουν ἀκόμητε γιὰ πάντα καιρὸ στὴ ζωὴ ἕνα σας θῦμα ποὺ, ἔτσι κ' ἀλλοιώς, θὰ ξανάρθῃ;

Στένεξε δαθειὰ καὶ μειλίχια τώρα ἐ-ξακολούθησε:

—Ἀγαπεῖστε, θεοί ἀνοικτίρμονες! Ἂν δὲν ἀκούστε τὴν παρακλησι ἑνὸς ἀπελπισμένου, θὰ δεχθῆτε τὸ ἀνέμα μαλῦ μὲ τὴν Εὐρώδίκη μου. Δὲν θὰ μπορέσετε νὰ δγῆ ἀπὸ τὴς ἀγκαλιὲς μου ἡ ἀγαπημένη μου· ἀπὸ τὰ ἔνα πόρτα θὰ δγῆ ἡ ἀγάπη μου γιὰ νὰ εἰμαστε ἑνωμένοι.

Ξανάκρουσε τὴν χορδὲς τῆς λύρας κ' ἐκεῖνη ἀδέστα ἀπὸ τὴ φωνὴ τῆς ἀγαπημένης κ' ἔνιωσε ἡ ἀγάπη τὸν Θεοῦ Ἀιδοῦ τὸ αἰώνιο μαρτύριο τοῦ Ταρτάρου. Τὰ ὄρια ποὺ τρωγανε τὸ σπόκιτι τοῦ Τιτυοῦ, φτερουγίζεμε μαγεμένα γυρὰ ἀπὸ τὸν θεῖο τραγοῦδιστή, κ' ἡ δασανιστικὴ τοῦ χός πὴ Τιεύνος ποὺ γυρίζει ἀδιάκοπα, σταματᾶει ἀδυνατώτερος κ' συνεχίσῃ τὴν αἰώνια φορά του, ὑπὸ τὴν ἀκατανίκητη ἐξουσία τῆς ἀρμονικοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Ὀρφέως ὁ Ἐρμῆς. Οἱ Δαναΐδες ἀφήνουνε τὸ τρύπιο πιθάρι τους καὶ στέκουν κατάπλητκες κ' ὁ Σίσυφος κάθεται, ἀσαναισθήτα, ἐπάνω στὴ σταθερὴ κορφὴ τοῦ ἀνεδάζει αἰώνια πρὸς τὴν ἀπότομη κορυφὴ του ὑποχθονίου δουνοῦ.

Κανεὶς δὲν ἐσκέφθηκε νὰ τοὺς ξαναφέρῃ ὁπὸ ἀπέλειωτο ἔργο τους. Γοητεύονε ὁ "Ἀδης, ἀποφασίζει κ' ὁ θάνατος ἀκόμη, ἀφήνει χάρω τὸ φοδερὸ του δρεπάνι καὶ λησμονιεῖ ἐκείνους ποὺ τρεμανε κ' ἀκούνε. Χάρις σ' ἕνα τέτοιον ἔρωτα, κέρδισεν ὁ μεγάλοφανος σπηγκὸς τὴν ἐλευθερία τῆς ἀπὸ τὰ ρικνὰ μάγουλα τῶν ἀναίσθητων Ἐρινύνων ὑγράνθησαν ἀπὸ δάκρυα καὶ πρῶτη φορὰ συνεκινήθηκαν οἱ δαίμονες ποὺ δρᾶσε κ' ἐν τέλει ἡ ἀγάπη τὸν Θεοῦ Ἀιδοῦ, στὴ μαγική γοητεία τῶν στεναγμῶν του. Ἡ δύναμις τῆς πληγωμένης καρδιᾶς του κατανίκησε τους ἀνίκητους. Ὁ Τάρταρος ἐφεύρηκε.

Ὁ "Ἀδης συγκινήθηκε. Ὁ ἄρχοντας -τοῦ ἐρέβους κ' ἡ σκληρὴ σύζυγός του ἡ δασιλίσσα Περσεφόνη, ποὺ φρικιοῦσανε στὴ μουσικὴ τραγουδιστὴ, ἀποκλέανε τὸ-ρόφ τὴν Εὐρώδικη. Εἶχε προσφατο ἀκόμη τὸ τραῦμα ἡ δύστυχη καὶ τρελλίζοντας πληησίασε μὲ δίμα ἀργό.

Νίκησε ὁ Ἔρωτας κ' ἀπὸ αὐτόνε τὸ τάφο. Ἡ μουσικὴ ἀγάπη νίκησε μιὰ πεθαμένη. Ὁ Ὀρφεὺς, γεμάτος χαρὰ καὶ γλυκειὰ φρίκιασι, ἔφυγε μαζὶ της ἀπὸ τὰ δασίλεια τοῦ Πλούτωνος. Καὶ ἀπὸ τὴν δόηγίαν τοῦ Ἐρμοῦ τραγουδιστὴ ἀπὸ στόμα τοῦ "Ἀδου, ἐνῶ τὸν γαυγίζει ὁ Κέρδερος ποὺ συνέρχεται ἀπ' τὴ νάρκη του, κ' ἀφοῦ ἔδωσε πρὶν τὴν ὑπόσχεσι, πὼς δὲν θὰ γυρίσῃ νὰ ἴδῃ τὴν ἐκοιμένα του κέφαλο, ἐν δὲν ἔφυγε ἡ ψυχὴ του ἀποζητᾶει τὴ μονιαὶ ποὺ τὰ γαιάφιελ μονάχα στοὺς ταραγμένους ποὺ λαγιισμοὺς καὶ στοὺς λυγμοὺς τῆς καρδιᾶς κοι, τοῦ.

Ὁ κόσμος, καταπτημένος μπροστὰ Ἐ-σ' ἐκείνη τὴ νεκροφάνεια ἡ νεκροάσταση. καὶ τοῦ προσφέρει τὶς ἐκδηλώσεις τῆς δαθείας μου συμπαθείας τους. Οἱ γυναῖκες ὅλες τὸν λα-τρεύουν αὐτὸν τὸν θεῖο τραγουδιστὴ, καὶ κυκλόνουσιν τὸν ἀφεντικὸ τους καὶ τρε-ρουνε γιὰ παρηγοριᾶ τὴς ὑμορφιᾶς των τὰ μύρα καὶ τὸν καλοῦνε στὸ ἀέναα τρεσκύ-νημα τῆς θεᾶς τῆς ἀγάπης. Ἀλλ' ἐκεῖνος μένει πάντα ἀσυγκίνητος κ' ἀπαρηγόρη-τος.

Συνεχίζοντας τὴν ἀδάκοπη περιπλάνη-σι του ἐφδασε σ' ἕνα ὀλόπρασινο λόφον κοντὰ στὴν Θεσσαλονίκη, μὲ ἀπαχειὰ χλόη του. Πῆρε τὴ λύρα του κ' ἄρχισε νὰ χτυπᾶῃ τὶς χορδὲς τῆς μ' ὅλην τὴν παρα-φορὰ τῆς ὀδύνης του.

Κοὶ τότε συνετελέσθη τὸ θαῦμα : Ἡ μουσικὴ ὑπέταξε τότε καὶ πάλι τὴν δύκυη φύσι.

Μαγέμενα τὰ δένδρα τοῦ ἀπέναντι ἐδάσους, ἀρχίσανε νὰ πλησιάζουν ἐκεῖ ὁ-πὸν ξεπηδοῦσε ἡ μελῳδία. Κ' ἔκπληκτοι ἀπὸ κατακούσιαν οἱ Ἠλιάδες ἀγριόμυρες, λύγιζε στὴ γοητεία τοῦ τραγου-διοῦ ὁ φοῦρνος τὴς πλατανοφύλλου, οἱ τρυ-φερὲς φιλλόρες, οἱ ὀγρες δελωδιές, ἡ παρθένα δαφνη, οἱ καρυδιὲς καὶ ὁ πρίνος, τὰ πεῦκα καὶ τὰ πλατάνια ποὺ δογγοῦσα-νε ἀπὸ τὰ ἀνέμματα τὸν φτερῶν τοῦ δορρᾶ, πλησιασανε τὸ τραγουδιστὴ τὸ τραγ-κυνηταὶ τῆς οὐράνιας μελῳδίας τοῦ πονε-μένου τραγουδιστῆ, Κ' ἐκεῖ, σκύδοντας ἡ ἄψυχη φύσις τὸ ὑπερῆχαιό της κεφάλι, ἀκουστικὸ τὸν ἀέρινον τραγουδιστὴ.

Τὰ λουλούδια ἀνοιγανε περισσότερο τὰ τέλματα τους σὰν νὰ προσπαθοῦσανε νὰ ἀκούσουνε καλύτερα τὴ μαγικὴ λύρα του. Ἡ ἀτοδαθεία τῆς ἀφυχῆς κ' ἡ ἀφωνία σὲ πέτρες μαλάκωνον, τὰ κυπαρισσία δὲν φαινόνανε νὰ ὑψώνον τώρα τὴν ἐκ-φρασι τὴς ὀδύνης τους.

Ὁ ἥλιος ἀνοιγε τὴν ὑποταγὴ τοῦ παγτὸς σπὸ μεγαλεῖο τοῦ ἔρωτά του, δὲν ἤ-τανε ἱκανὴ νὰ δγάλῃ ἀπ' τὴν καρδιὰ τοῦ τὸν πόνο καὶ τὸ σκοτάδι Ζυγὴ καὶ πάλι δεν ἔνιωσε ἡ ψυχὴ τοῦ Ὀρφέως ἀφῆς τὴν λύρα του χάμω καὶ νακρωμένη ἡ φύσις ἐκ-ναταίρει σιγὰ-σιγὰ τὴν συνηθισμένη μορ-φή της. Θὰ τὴν συγκινήσῃ καὶ πάλι, θὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ἀκούσῃ τὸν ἀφωνο τραγου-διστὴ, ἀλλ' αὐτοῦ ἡ καρδιὰ θὰ θρῆνῃ αἰώνιας, γιατὶ τίποτε δὲν ἔνιω-ἱκανὸ νὰ σδύσῃ τὴν ἀνάμησι τῆς ἀγαπη-μένης.

Τρελλαμένες ἀπὸ πόδο κ' ἔρωτα οἱ γυ-ναῖκες τῆς Θράκης, τρέχανε κοντὰ του, μά-ταια ἀνεζητοῦσανε τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ κα-τὴν κ' ἐκεῖνος κατὶ μὲ τὴν τρέλλα τοῦ πόδου των, τὸν ἐσκότωσαν.

"Ἀλλ' ὁ Ὀρφεὺς καὶ πεθαμένος ἐδίδα-σκε τὴν οὐράνια τέχνη του : Τ' ἀηδόνια, ὅσα πήγανε κ' ἐκτισανε τὴς φωλιὲς τους, ἀκούσανε τὸν τραγουδιστὴ τὸν ἀ-ρμα, ἐμπνεόμενα ἀπὸ τὴ θεία πνοὴ τῆς μυ-χῆς ἐκείνου ποὺ μὲ τὸν μεγάλον του ἔρω-τα κατώρθωσε νὰ ὑποτάξῃ τὴ φύσι καὶ νὰ ἐφδαταδᾶῃ τὸν θάνατον...

Ι. Α. ΣΚΕΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Copyright by «Θησαυρὸς»

κοπος κι
δρόμο ποὺ
νοντας νὰ τ'

ΛΥΚΒΡΑ

Ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ ὀρόμερης τῆς Γρεβε-πης καὶ τοῦ Αἷμου, ποὺ τὸν ρατιζεῖ ἀκόρ-τάτωστα ὁ μανισαμένος δορρᾶς. Ἤθελε στὴς χόρες τ' ἀκουσαν πρώτες τὴς μογγη-κές μελῳδίες τοῦ ἀντηχοῦσε πρώτες τὴς ἀγκαλιὲς ἀπελπισμένου του γόους.

Δὲν ἤθελε νὰ ἰδῇ κανένον, κ' ἀπέφευγε κάθε γυναῖκα σὰν ἐχθρὰ του ἀμέλλητη. Δὲν-ὑπῆρχε ἡ ἀγάπη γι' αὐτὸν ἔρωτας. Ἡ μη-νοδικὸ δνεῦρο τοῦ γεμάτο ἀγάπη κ' ἐνθου-σιασμὸ δόθη τὴς γῆς.

Ἡ ἐρημωμένη